

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Міжнародне підприємництво

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліні:	вибіркова	Форма навчання:	денна
Освітній ступінь:	магістр		
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування		
Спеціальність:	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність		

Освітня програма: Економіка та управління підприємствами. Менеджмент проектів і консалтинг

Рік навчання: 1 **Семестр:** 1, 2
Кількість кредитів (годин): 4 (120 год.: 16- лекції; 16- семінарські; 88 - самостійна робота)

Мова викладання: українська

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПБ: Меркулов Микола Миколайович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: доктор економічних наук, професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочий e-mail: merkylovmm@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: вівторок, 14.40-16.00

3. Опис та мета дисципліни

Дисципліна «Міжнародне підприємництво» призначена для поглиблення фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, але може бути цікавою та корисною й студентам інших спеціальностей.

Курс присвячено питанням сутності і змісту міжнародного підприємництва (бізнесу), проблемам організації та розвитку інституційних форм ведення бізнесу, стратегування міжнародного торговельного підприємництва, основи бізнес-планування тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес стратегічного управління підприємствами міжнародного бізнесу, організаційних зasad побудови міжнародних компаній та способів реалізації виходу фірм на зарубіжні ринки; питання інтернаціоналізації бізнесу під впливом глобалізації та регіональної економічної інтеграції, а також економічна природа багатонаціональних компаній та їх сучасна трансформація.

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів знань, навичок і вмінь про найбільш важливі аспекти організаційних основ міжнародного бізнесу,

аналізу міжнародного економічного середовища, формування в студентів знань у галузі нормативного та законодавчого регулювання міжнародних торгових і комерційних відносин, необхідних для подальшої успішності.

Передумови для вивчення дисципліни «Міжнародне підприємництво»: базується на базових знаннях з «Міжнародна економіка», «Економіка підприємства», «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання»

Міждисциплінарні зв'язки. Деякі теми дисципліни «Міжнародне підприємництво» тісно пов'язані з такими предметами як «Управління проектами та ризиками» «Економіка підприємства», «Економічне управління діяльністю суб'єктів господарювання»

4. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- теоретико-методичних основ міжнародного підприємництва;
- особливостей стратегічного управління підприємствами міжнародного бізнесу;
- організаційних зasad побудови міжнародних компаній та способів реалізації виходу фірм на зарубіжні ринки;
- питання інтернаціоналізації бізнесу під впливом глобалізації та регіональної економічної інтеграції, а також економічна природа багатонаціональних компаній та їх сучасна трансформація.

2. Уміння:

- розраховувати та порівнювати за відповідними показниками й визначити рейтинг міжнародних компаній;
- обґрунтувати напрямки співпраці суб'єктів підприємницької діяльності;
- визначати наслідки діяльності міжнародних корпорацій для економіки приймаючих країн;
- використовувати прийняті методики розрахунків показників діяльності підприємницьких структур;
- визначати позитивні та негативні наслідки експорту, імпорту, комерції у міжнародному бізнесі;
- застосовувати спеціальні методи дослідження для аналізу соціально-економічних процесів у сфері міжнародного бізнесу; самостійно оцінювати та прогнозувати можливості розвитку міжнародного бізнесу в національній економіці України.

3. Комуникація:

- донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;
- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґруntовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- використання державної мови у професійній діяльності;
- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію;
- практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці.

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;

- безперервний саморозвиток і самовдосконалення;
- здатність до подальшого навчання.

5. Структура дисципліни

Тема 1. Сутність, роль підприємництва та його особливості у сфері міжнародної торгівлі

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Сутність, роль підприємництва та його особливості в сфері міжнародної торгівлі.</p> <p>2. Підприємництво як соціально-економічна категорія та процес.</p> <p>3. Роль і значення підприємництва в структурі ринкової економіки.</p> <p>4. Особливості торговельного підприємництва.</p>	<p>1. Дунаєв І.В. Імпортозаміщення в контексті вибору механізмів державної зовнішньоторговельної політики України. <i>Державне будівництво</i>. 2012. № 1. С. 1–9.</p> <p>2. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i>. 2014. № 1. С. 64–71.</p> <p>3. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Сутність, роль підприємництва та його особливості в сфері міжнародної торгівлі.</p> <p>2. Підприємництво як соціально-економічна категорія та процес.</p> <p>3. Роль і значення підприємництва в структурі ринкової економіки.</p> <p>4. Особливості торговельного підприємництва.</p> <p>5. Підприємницька діяльність в сфері міжнародної торгівлі. методи організації зовнішньоторговельної діяльності.</p>	<p>1. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i>. 2014. № 1. С. 64–71.</p> <p>2. Мазаракі А. Імпорт та перспективи імпортозаміщення в Україні. <i>Вісник Київського національного торговельно-економічного університету</i>. 2012. № 6. С. 5–15.</p> <p>3. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Охарактеризуйте стилі управління персоналом. Визначте їх переваги та недоліки. Результат роботи оформіть у вигляді таблиці.</p> <p>2. Підготувати доповіді відповідно до теми заняття (вимоги: відсутність plagiatu, тривалість 3-5 хв). Орієнтовна тематика:</p> <ul style="list-style-type: none"> – сутність зовнішньої торгівлі як сфери підприємництва; 	<p>1. Дунаєв І.В. Імпортозаміщення в контексті вибору механізмів державної зовнішньоторговельної політики України. <i>Державне будівництво</i>. 2012. № 1. С. 1–9.</p> <p>2. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i>. 2014. № 1. С. 64–71.</p> <p>3. Мазаракі А. Імпорт та перспективи імпортозаміщення в Україні. <i>Вісник</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> – процес підприємництва у сфері зовнішньої торгівлі; – підприємництво в сфері надання послуг по обслуговуванню торгівлі. 	<p><i>Київського національного торговельно-економічного університету.</i> 2012. № 6. С. 5–15.</p> <p>4. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка I.C., 2019. 233 с.</p> <p>5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>6. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торгівельні бар’єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с.</p>
---	--

Тема 2. Умови, чинники та принципи розвитку міжнародного торговельного підприємництва

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Умови, чинники та принципи розвитку міжнародного торговельного підприємства.</p> <p>2. Етапи розвитку торговельного підприємництва.</p> <p>3. Принципи торговельного підприємництва.</p> <p>4. Методи та критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі.</p> <p>5. Специфіка міжнародного підприємництва щодо здійснення торгівлі окремими товарами.</p>	<p>1. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2014. № 1. С. 64–71.</p> <p>2. Мазаракі А. Імпорт та перспективи імпортозаміщення в Україні. <i>Вісник Київського національного торговельно-економічного університету.</i> 2012. № 6. С. 5–15.</p> <p>3. Всесвітня торгова організація URL: https://www.wto.org/</p> <p>4. Департамент зовнішньоекономічної діяльності та торгівельного захисту Міністерства економіки України URL: https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=7687a8f9-93cf-4f52-8554-7f8dff524170&title=DepartamentZovnishnoekonomichnoiDzialnostiTaTorgovelnogoZakhistu</p> <p>5. Сучасна міжнародна економіка: підручник; за ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: Економіка, 2019. 384 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Умови, чинники та принципи розвитку міжнародного торговельного підприємства.</p> <p>2. Етапи розвитку торговельного підприємництва.</p> <p>3. Принципи торговельного підприємництва.</p> <p>4. Методи та критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі.</p> <p>5. Специфіка міжнародного підприємництва щодо здійснення торгівлі окремими</p>	<p>1. Мазаракі А. Імпорт та перспективи імпортозаміщення в Україні. <i>Вісник Київського національного торговельно-економічного університету.</i> 2012. № 6. С. 5–15.</p> <p>2. Всесвітня торгова організація URL: https://www.wto.org/</p> <p>3. Департамент зовнішньоекономічної діяльності та торгівельного захисту Міністерства економіки України URL:</p>

товарами.	<p>https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=7687a8f9-93cf-4f52-8554-7f8dff524170&title=DepartamentZovnishnoekonomichnoiDiialnostiTaTorgovelnogoZakhistu</p> <p>4. Сучасна міжнародна економіка: підручник; за ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: Економіка, 2019. 384 с.</p> <p>5. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>Підготуйте відповіді на питання:</p> <p>1. Умови, чинники та принципи розвитку міжнародного торгівельного підприємства.</p> <p>2. Етапи розвитку торговельного підприємництва.</p> <p>3. Принципи торговельного підприємництва.</p> <p>4. Методи та критерії вибору видів підприємницької діяльності в сфері торгівлі.</p> <p>5. Специфіка міжнародного підприємництва щодо здійснення торгівлі окремими товарами.</p> <p>(Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті; додаткові вимоги: відсутність plagiatu, відповідь на одне питання обсягом до 1 стор. тексту).</p>	<p>1. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка I.C., 2019. 233 с.</p> <p>2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.</p> <p>3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>6. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Львів: Міські інформаційні системи. Ч.1. 2015. 244 с.; Ч.2. 2016. 205 с.</p>

Тема 3. Організаційно-правові форми міжнародного торгівельного підприємництва

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Організаційно-правові форми міжнародного торгівельного підприємництва.</p> <p>2. Класифікація організаційно-правових форм господарювання.</p> <p>3. Сутність організаційно-правової форми підприємницької діяльності, зміст та особливості в сфері торгівлі.</p>	<p>1. Черевань В.П. Міжнародна економічна діяльність: навч. посіб. 2-е вид., доопрац. К. : Слово, 2013. 280 с.</p> <p>2. Шнирков О. І. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій. Дніпро: [б. в.], 2018. 286 с.</p> <p>3. Войнова Є.І. та ін. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред. С.О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 304 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2год.):</p> <p>1. Організаційно-правові форми міжнародного торгівельного підприємництва.</p> <p>2. Класифікація організаційно-правових форм господарювання.</p> <p>3. Сутність організаційно-правової форми підприємницької діяльності, зміст та</p>	<p>1. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i>. 2014. № 1. С. 64–71.</p> <p>2. Мазаракі А. Імпорт та перспективи імпортозаміщення в Україні. <i>Вісник Київського національного торговельно-</i></p>

<p>особливості в сфері торгівлі.</p> <p>4. Складні організаційно-правові форми підприємницької діяльності та їх характеристика.</p>	<p>економічного університету. 2012. № 6. С. 5–15.</p> <p>3. Черевань В.П. Міжнародна економічна діяльність: навч. посіб. 2-е вид., доопрац. К. : Слово, 2013. 280 с.</p> <p>4. Шнирков О. І. Міжнародні економічні відносини: конспект лекцій. Дніпро: [б. в.], 2018. 286 с.</p> <p>5. Войнова Є.І. та ін. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. / за ред. С.О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 304 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Проаналізувати особливості розвитку транснаціональних корпорацій (на вибір студента).</p> <p>(Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті).</p> <p>2. Підготуйте відповіді на питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - фінансово-економічні ознаки форми підприємництва; - правові ознаки форми підприємництва; - організаційно-управлінські ознаки форми підприємництва. <p>(Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті; додаткові вимоги: відсутність plagiatу, відповідь на одне питання обсягом до 1 стор. тексту).</p>	<p>1. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.</p> <p>2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.</p> <p>3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>6. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Львів: Міські інформаційні системи. Ч.1. 2015. 244 с.; Ч.2. 2016. 205 с.</p>

Тема 4. Утворення суб'єкта підприємницької діяльності в торгівлі

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Утворення суб'єкта підприємницької діяльності в сфері міжнародної торгівлі.</p> <p>2. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності в торгівлі.</p> <p>3. Післяреєстраційні процедури легітимізації суб'єкта підприємництва.</p> <p>4. Особливості організації суб'єктів підприємницької діяльності з іноземними інвестиціями.</p>	<p>1. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.</p> <p>2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.</p> <p>3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>5. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент</i></p>

	інновацій. 2014. № 1. С. 64–71.
Семінарське заняття (2 год.): 1. Утворення суб'єкта підприємницької діяльності в сфері міжнародної торгівлі. 2. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності в торгівлі. 3. Післяреєстраційні процедури легітимізації суб'єкта підприємництва. 4. Особливості організації суб'єктів підприємницької діяльності з іноземними інвестиціями.	1. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с. 2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с. 3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с. 4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с. 5. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i> . 2014. № 1. С. 64–71..
Завдання для самостійної роботи: 1. Підготуйте відповіді на питання: - реєстрація приватного підприємця; - реєстрація юридичної особи; - надати порівняльну характеристику організаційно-правових форм підприємництва. (Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті; додаткові вимоги: відсутність plagiatu, відповідь на одне питання обсягом до 1 стор. тексту).	1. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с. 2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с. 3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с. 4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с. 5. Кисіль Т.В. Теоретичні засади використання стратегії імпортозаміщення на промислових підприємствах. <i>Маркетинг і менеджмент інновацій</i> . 2014. № 1. С. 64–71..

Тема 5. Стратегії міжнародного торговельного підприємництва. Основи бізнес планування

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Сутність і зміст стратегій міжнародного підприємництва. 2. Порядок та етапи розробки підприємницької стратегії. 3. Загальні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності в торгівлі. 4. Сутність бізнес-плану, мета його створення та призначення.	1. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с. 2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с. 3. Міжнародна економічна діяльність України:

	<p>навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>6. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Львів: Міські інформаційні системи. Ч.1. 2015. 244 с.; Ч.2. 2016. 205 с.</p>
Семінарське заняття (2 год.): 1. Сутність і зміст стратегій міжнародного підприємництва. 2. Порядок та етапи розробки підприємницької стратегії. 3. Загальні підходи до оцінки ефективності підприємницької діяльності в торгівлі. 4. Сутність бізнес-плану, мета його створення та призначення.	<p>1. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.</p> <p>2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.</p> <p>3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>6. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Львів: Міські інформаційні системи. Ч.1. 2015. 244 с.; Ч.2. 2016. 205 с.</p>
Завдання для самостійної роботи: 1. Підготуйте відповіді на питання: - підхід сучасних підприємств до міжнародної економічної діяльності на закордонних ринках. (Виконати в зошиті та представити на семінарському занятті; додаткові вимоги: відсутність plagiatu, відповідь на одне питання обсягом до 1 стор. тексту).	<p>1. Архіреєв С.І. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навч. посіб. за ред. С.І. Архіреєва; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Видво Іванченка І.С., 2019. 233 с.</p> <p>2. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с.</p> <p>3. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>4. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>5. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>6. Міжнародна економіка: теоретичні та прикладні аспекти: навч. посіб. Львів: Міські інформаційні системи. Ч.1. 2015. 244 с.; Ч.2. 2016. 205 с.</p>

Тема 6. Державне регулювання підприємницької діяльності в міжнародній торгівлі.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регуляторна державна політика в сфері міжнародного підприємництва. 2. Органи державного регулювання торговельного підприємництва. 3. Захист прав підприємців та споживачів. 4. Особливості державного регулювання торговельного підприємництва у зарубіжних країнах. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бестужева С.В. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 266 с. 2. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с. 3. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с. 4. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с.
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регуляторна державна політика в сфері міжнародного підприємництва. 2. Органи державного регулювання торговельного підприємництва. 3. Захист прав підприємців та споживачів. 4. Особливості державного регулювання торговельного підприємництва у зарубіжних країнах. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с. 2. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с. 3. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с. 4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготувати реферат відповідно до теми заняття (вимоги: відсутність plagiatу, обсяг 12-15 аркушів друкованого тексту).</p> <p>Конкретну тему узгодити з викладачем.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торговельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с. 2. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с. 3. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с. 4. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.

Тема.7. Етична та соціальна відповідальність торговельного підприємництва.

Перелік питань/завдань, що виносиТЬся на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особистість підприємця та його ділові якості. 2. Відповідальність підприємців перед персоналом, інвесторами, партнерами, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник. Вид. 4-те, перероб. та допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 423 с. 2. Світова економіка: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г. К.: ІНЛ, 2010. 328 с.

<p>акціонерами.</p> <p>3. Підприємництво та захист конкуренції.</p> <p>4. Підприємництво та навколошнє природне середовище.</p>	<p>3. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торгівельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с.</p> <p>4. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Особистість підприємця та його ділові якості.</p> <p>2. Відповідальність підприємців перед персоналом, інвесторами, партнерами, акціонерами.</p> <p>3. Підприємництво та захист конкуренції.</p> <p>4. Підприємництво та навколошнє природне середовище.</p>	<p>1. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник. Вид. 4-те, перероб. та допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 423 с.</p> <p>2. Світова економіка: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г. К.: ЦНЛ, 2010. 328 с.</p> <p>3. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торгівельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с.</p> <p>4. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготувати реферат відповідно до теми заняття (вимоги: відсутність plagiatu, обсяг 12-15 аркушів друкованого тексту).</p> <p>Конкретну тему узгодити з викладачем.</p>	<p>1. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник. Вид. 4-те, перероб. та допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 423 с.</p> <p>2. Світова економіка: Навч. посібник. / За ред. Козака Ю.Г. К.: ЦНЛ, 2010. 328 с.</p> <p>3. Активізація експортної діяльності підприємств України: недоторговані ринки та торгівельні бар'єри. Монографія за заг. ред. Серпухова М. Ю. Харків : Видавництво «Лідер», 2019. 216 с.</p> <p>4. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p>

Тема 8. Економічний ризик у міжнародному торговельному підприємництві

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Види підприємницьких ризиків.</p> <p>2. Фактори та елементи ризиків.</p> <p>3. Правові аспекти ризику.</p> <p>4. Загальні принципи аналізу ризиків.</p>	<p>1. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>2. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>4. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник. Вид. 4-те, перероб. та допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 423 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Класифікація методів аналізу ризиків.</p> <p>2. Оцінка ефективності грошевих потоків,</p>	<p>1. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p>

<p>як основні критерії ризиків.</p> <p>3. Методи оцінки ризиків</p>	<p>2. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>4. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник. Вид. 4-те, перероб. та допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 423 с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p>1. Підготувати реферат відповідно до теми заняття (вимоги: відсутність plagiatu, обсяг 12-15 аркушів друкованого тексту).</p> <p>Конкретну тему узгодити з викладачем.</p>	<p>1. Міжнародна економічна діяльність України: навч. посіб. / В.П. Галушко та ін. Київ: НУБіП України, 2016. 447 с.</p> <p>2. Міжнародна економіка: навч. посіб. Дніпропетр. держ. фінанс. акад., 2013. 308 с.</p> <p>3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. С. В. Фомішина. Львів: Новий світ2000, 2018. 444 с.</p> <p>4. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: підручник. Вид. 4-те, перероб. та допов. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 423 с.</p>

Теми рефератів:

1. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
2. Цілі та основні завдання управління інноваційним розвитком у сфері глобального бізнесу.
3. Структура системи глобального менеджменту.
4. Конкурентний аналіз галузі у своїй країні та за її кордонами.
5. Ситуаційний аналіз міжнародного бізнесу суб'єкта господарювання.
6. Оцінка рівня розвиненості інфраструктури міжнародного бізнесу.
7. Вплив глобалізації на процес формування системи міжнародного менеджменту.
8. Вплив глобалізації на корпоративну культуру.
9. Цілі та основні завдання сучасної технологічної політики міжнародної корпорації.
10. Комерційні форми передачі технологій у сфері зовнішньоекономічних зв'язків.
11. Організаційні форми торгівлі на міжнародному ринку.
12. Управління контрактною діяльністю та практика ведення комерційних переговорів.
13. Управління змінами та ефективністю у процесі діяльності міжнародної компанії.
14. Планування та організація комунікаційного процесу у сфері зовнішньоекономічних зв'язків підприємства.
15. Вимоги до менеджерів міжнародної компанії.
16. Прийняття управлінських рішень за принципами міжнародного маркетингу.
17. Мотивація створення багатонаціональних корпорацій та фактори впливу на їх розвиток.
18. Стимулювання діяльності учасників управлінської команди міжнародної компанії.
19. Принципи та методи формування управлінської команди міжнародної компанії.
20. Підходи до формування корпоративної культури міжнародної компанії.

6. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально,

не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у дводишневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної добросередовини.

Студенти мають дотримуватись правил академічної добросередовини відповідно до «Кодексу академічної добросередовини ІДГУ». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

7. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота складається з трьох теоретичних питань.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Розкрити особливості організації суб'єктів підприємницької діяльності з іноземними інвестиціями.
2. Охарактеризуйте загальні підходи щодо оцінки ефективності підприємницької діяльності в торгівлі.
3. Проаналізуйте класифікацію методів аналізу ризиків у міжнародному торговельному підприємництві

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	не зараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
------------------------------------	---	---

	індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,7	
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahneni_zi_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрутовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрутування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрутування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки,

	відповідає на запитання, що потребують однословної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включені до проміжного контролю, наведено у табл. 3. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnologij-dyst.-navch.-2020.pdf>).

Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

Викладач

(підпис)

Меркулов М.М.
(ПІБ)

Затверджено на засідання кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Протокол № 3 від 14 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Метіль Т.К.
(ПІБ)